

19.4.2011

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto Super ry
Ratamestarinkatu 12
00520 Helsinki

Opetushallitus
kirjaamo
PL 380
00531 Helsinki

Lausuntopyyntö 10/421/2011

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer lausuu Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon uusista valinnaisista tutkinnon osista, Lasten ja nuorten mielenterveyden edistäminen, Näytteenotto ja asiakaspalvelu kliinisessä laboratoriotyössä ja Suun terveydenhoidon erityistehtävissä toimiminen, seuraavaa.

SuPer pitää tärkeänä, että sosiaali- ja terveysalan perustutkinto koostuu laadultaan työelämän vaatimuksia vastaavista ammattitaitovaatimuksista alan eri tehtäviin. Erityisen tärkeänä pidämme tutkinnon tuottamaa vahvaa perusosaamista sekä erityisosaamista. Lisääntyvällä valinnaisuudella vastataan työelämän vaatimuksiin, mutta on ennen kaikkea huolehdittava siitä, ettei tutkinto hajaudu liian sirpaleiseksi ja työelämässä vaikeasti tunnistettavaksi.

Lasten ja nuorten mielenterveyden edistäminen tutkinnon osa

Lasten ja nuorten mielenterveyteen liittyvien ongelmien ymmärtäminen on kasvava haaste lasten ja nuorten parissa tapahtuvassa työssä. Osaamisen vaatimukset kasvavat ja on tärkeää, että kaikilla lähihoitajilla on hyvät perustiedot ja taidot lasten ja nuorten mielenterveydestä. Syvällisempää osaamista mielenterveyden alueelta tarvitaan lasten ja nuorten parissa työskenteleville ja tämä osaaminen rakentuu vahvan perusosaamisen päälle.

Lasten ja nuorten mielenterveyden edistäminen tutkinnon osa on esityksessä tarjolla kaikille valinnaisena tutkinnon osana riippumatta koulutusohjelmasta / osaamisalasta. Mikäli opiskelija ei ole erityisesti perehtynyt lasten ja nuorten hoitoon ja kasvatukseen esitetyt ammattitaitovaatimukset tuottavat perustason osaamista. Mihin tämä tutkinnon osa tuottamaa osaamista voidaan työelämässä hyödyntää ilman vahvaa lasten – ja nuorten hoidon perusosaamista?

Lasten ja nuorten koulutusohjelman/ osaamisalan suorittaneelle kyseinen valinnainen tutkinnon osa nyt esitetyssä muodossa ei tuottane kovinkaan paljon lisäarvoa. Heidän kohdallaan ammattitaitovaatimuksissa tulisi keskittyä nimenomaan lasten ja nuorten

mielenterveyden osaamiskuvauksiin. Mielestämme tutkinnon osa on tarpeellinen, mutta tulisi miettiä sen tarjoamisen rajaamista Lasten- ja nuorten hoidon ja kasvatuksen, Mielenterveys ja päihdetyön sekä Vammaistyön valinneille. Tutkinnon osan tulisi tuottaa syvällisempää osaamista lasten ja nuorten mielenterveydestä ja sen tukemisesta.

Ammattitaitovaatimukset ja kriteerit on kuvattu yleisluonteisesti ja kirjaukset arviointiasteikon eri tasoilla ovat liian samankaltaiset, jolloin arvioinnin toteuttaminen työelämässä tuottaa vaikeuksia. Myös tutkinnonsuorittajien on samasta syystä vaikeaa ymmärtää arvosanojen eroavuuksia.

Näytteenotto ja asiakaspalvelu kliinisessä laboratoriotyössä.

Näytteiden ottaminen on keskeinen osa lähihoitajien tekemää hoitotyötä ja jokaiselle lähihoitajalle tulee taata koulutuksen aikana hyvät perusvalmiudet keskeisten näytteiden ottamiseen. Erityisesti kotihoidossa ja vanhusten palveluissa on ilmennyt tarvetta, että myös lähihoitajat osallistuisivat verinäytteiden ottamiseen. Siksi on tärkeää, että näissä työtehtävissä olevilla työntekijöillä olisi hyvät tiedot ja taidot ottaa turvallisesti näytteitä ja huolehtia näytteenottoprosessista laadukkaasti. Ensihoidon koulutusohjelma sisältää jo nykyisellään näytteenottoprosessin, joten tämän koulutusohjelman/osaamisalan valinneille tulisi tarjota syvällisempää osaamista. Myös Asiakaspalvelu- ja tietohallinnan, Sairaanhoidon ja huolenpidon opinnot valinneille näytteenotto-osaamisen syventäminen on tärkeää. Esitetyn tutkinnon osan nimi on mielestämme epäonnistunut. Nimessä korostuu laboratoriotyö, vaikka näkemyksemme mukaan ko. osaamista tarvitaan erityisesti lähihoitajien perustyössä eri työympäristöissä. Tutkinnon osan nimi, ammattitaitovaatimukset ja kriteeri eivät myöskään ole mielestämme yhdenmukaiset. SuPer esittää tutkinnon osan nimen tarkistamista. Oikein suunniteltuna tutkinnon osa tulee tuottamaan työelämän kaipaamaa lisäosaamista ja mahdollistamaan lähihoitajien työnkuvien laajentamisen.

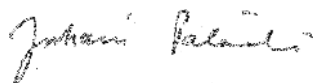
Uudistetut tutkinnon perusteet astuivat voimaan vasta elokuussa 2010. Tutkinnon perusteita laadittaessa käytiin perusteellista keskustelua lähihoitajien osaamisvaatimuksista esim. näytteiden oton osalta. Näytteiden ottaminen olisi ollut tarpeen sisällyttää perustutkintoon kaikkien lähihoitajien osaamiseksi jo tuolloin, mutta jostain syystä ne ovat jääneet kuitenkin nykyisissä perusteissa liian vähälle huomiolle.

Suun terveydenhoidon erityistehtävissä toimiminen.

Suun terveyden erityistehtävissä toimiminen, valinnainen tutkinnon osa, on suunnattu suun terveydenhoidon koulutusohjelman/osaamisalan valinneille. Tämä on oikea linjaus. Tutkinnon osan perusteet ovat monipuoliset ja hyvät. Tutkinnon osa tuottaa selkeästi lisäarvoa sen suorittajille ja mahdollistaa lähihoitajien työnkuvan laajentamisen.

SuPeriin kuuluu yli 77 000 lähi- ja perushoitajaa sekä muita toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittanutta, jotka työskentelevät julkisella ja yksityisellä sektorilla. Lisätietoja SuPerissa antaa suunnittelija Soili Nevala puh. (09)27279157, soili.nevala@superliitto.fi

SUOMEN LÄHI- JA PERUSHOITAJALIITTO RY

Juhani Palomäki
puheenjohtaja

Arja Niittynen
johtaja